

LOIS PEREIRO

2011

DÍA DAS LETRAS GALEGAS

DÍA DE FESTA AÍND

VICENTE ARAGUAS

THE FLOWERS OF FRIENDSHIP
FADED
FRIENDSHIP FADED

PRESENTAMOS AS HORAS DO VRAO
VIVER DE DÍA
OS FUTUROS SONOS FRÍOS

DE AMENECERES DE LÚA CON ARMARIOS
TRANSPARENTES DE OLLOS FRÍOS
ASESINOS DE PRINCESAS DURMIDAS
EN MOREAS DE BEBIDAS INOCENTES
REISES DA EXPLOSIÓN SOLITARIA
NUN DÍA ESCURO DO PAÍS ACUSADOS DE
QUERER SER
ANANOS E VIVER NA HERBA
APUNTÁNDOS COA MORTE EN
DECADENCIA
DÉNDE O DÍA DO VIAXE
OU FUXIDA SENTIMENTAL
OUBEANDO (A CHAMADA DO BOSCO QUE
SE ME ESCONDÍA)
O SONIDO
DE SENSO DESESPERADO
O SONIDO TRÁXICO.

O ÉSTASE
EN SORRISA VENDO
COMO PEDRA MATABAS AQUEL BURACO
ESCURO CON FORMA DE CRÍME
ONDE O SILENZO ULE
A TORMENTA NOSTÁLXICA E NEURÓTICA

(UN CENTRO NEURÓTICO PRO
CUN LÍMITE MARCADO NALGÚN SITIO)
E NON ERA A PRIMEIRA VEZ
QUE O SUICIDIO VOABA NO CEO DA
ÚLTIMA PALAXA
MARY (BUKED AND SCORNEO)
XA O TIÑA VISTO
NO CEO DE CALIFORNIA.

Seguimos a ser, cos irmáns lusos e o seu poeta nacional, os únicos que facemos festa “de verdade”, sen ir ao choio, a partir dun feito cultural. Cal é o noso Día das Letras. Que ben podería ser, igualmente, Día da Lingua Galega. Porque sen esta xa podíamos irlle entonando o “gori-gori” á literatura. Obviedade tan manifesta que, xustamente por iso, hai quen non termina de vela. Os mesmos que, benzoados sexan, non teñen reparo ningún en ler as escasas seccións en galego dos xornais de información xeral. Pero manifestan o seu agrado (ou desagrado, lástima fora) aos autores desas columnas escritas na lingua de Galicia, e agora falo por experiencia propia, en español.

Algo así como se o galego fose idioma “de cultura” (por non dicir “de culto”) e pouco máis. Asunto no que se nos informa de cousas oficiais, co

**UN POETA que morreu
cáseque que sen deixar
obra, mais si a suficiente
para encher de contido
este 17 de maio**

que se rotulan dependencias burocráticas e que serve para redactar bandos municipais ou cartaces reivindicativos, e máis nada.

E así non, por moito que pensemos que o latín morreu e o mundo que o falaba seguiu a existir, escindido en linguas e dialectos procedentes de aquela marabilla xordida do Lacio. E así de ningún outro xeito que non sexa o de certificar a morte de algo aínda vivo, e con posibilidades de pervivencia futura.

Eis o senso, non lle vexo outro, ao Día das Letras Galegas, que este ano cae en martes. O que posibilita implícalo

nunha maneira decididamente festiva, para que a xente poida vencellalo a un choio lúdico e divertido e gozoso. E non outra cousa son os idiomas (porque sirven para amar e rir, tamén chorar, con eles). Cuspidiño á utilidade das Letras, ou sexa, da Literatura.

Ese asunto prodixioso que en galego ten dado a Martín Codax, Fernando Esquío, Rosalía de Castro, Eduardo Blanco Amor ou Fermín Bouza-Brei. Por citar este póquer de ases dunha baralla que non está marcada, senón que presenta unha limpeza grande. A mesma da lingua que lle serve de tapete.

Puro sabor popular o da xente espléndida que non se dobregou nos séculos escuros mantendo afiado un idioma que ten moito de faca. De faca de sete estalos, como os argumentos literarios que “aínda” pode presentar. E que fan que

hoxe sexa festa, día no que non hai escola, senón aquela que orzan os autores que ano tras anos alcenden a efemérede. Este ano o Día das Letras Galegas ven adicado a Lois Pereiro. Un poeta e prosista que morreu novo e cáseque sen deixar obra.

Mais si a suficiente para encher de contido o 17 de maio deste ano, conmemoración dunha data na que Cantares gallegos de Rosalía de Castro, ese milagre para calquera lingua, senón que optou pola propia, viu a luz primeira. Vencellando o mundo sorprendente da nosa literatura medieval con todo o que viría despois de aquel día memorable.

Eu non sei que futuro ten o idioma galego. Igual dentro de trescentos anos tal día como hoxe sigue a ter continuidade aínda que Galicia fale soamente un español trufado de galeguismos (como pasa co inglés de Escocia, e comeza acontecer co de Irlanda verbo do gaélico).

Daquela o das Letras sería un Día estrictamente “cultural” ou “de culto”. Caste de lembranza de algo que existira aquí dez xeracións atrás e que devira asunto lúdico e festivo. Digno de respecto xa que logo. Melancólico, ou cando menos saudados, ou triste definitivamente.

No interín, pois aínda existen razóns para a esperanza, termemos con forza da palabra. Témolade momento. Non a perdamos. Nin a literatura que xorde dela. Que a festa de hoxe non deixe de selo nunca. Máis con fundamento. Si.

**PURO SABOR popular o da
xente espléndida que non
se dobregou nos séculos
escuros mantendo
afiado o idioma**